

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2024. gada 8. maijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Eiropas Savienības pašu resursi – Valsts programma, ko līdzfinansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) – Atbalsts, kas piešķirts saskaņā ar šo programmu īstenojošo līgumu – Savienības finanšu interešu aizsardzība – Regula (EK) Nr. 2988/95 – Piemērošanas joma – Pārkāpumu iztiesāšana – 3. pants – Lietas noilguma termiņš – Jēdziens “noilgumu pārtraucošs akts” – Samērīguma princips – Uz dalībvalsts privāttiesībām balstīta prasība atmaksāt nepamatoti izmaksāto atbalstu

Lietā C-734/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) iesniegusi ar 2022. gada 17. oktobra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 29. novembrī, tiesvedībā

Austrijas Republika

pret

GM,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs N. Pisarra [*N. Piçarra*] (referents), tiesneši N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] un M. Gavalecs [*M. Gavalec*],

ģenerālvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- GM vārdā – *L. Peissl* un *J. Reich-Rohrwig*, *Rechtsanwälte*,
- Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, *J. Schmoll* un *E. Samoilova*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *F. Blanc*, *B. Hofstätter* un *A. Sauka*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

ņemot vērā pēc ģenerālvokātes uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV 1995, L 312, 1. lpp.) 3. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums iesniegts tiesvedībā starp Austrijas Republiku un fizisku personu GM par noilguma termiņu, kas piemērojams lūgumam atmaksāt pēdējai minētajai nepamatoti izmaksāto atbalstu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 2988/95 trešajā un ceturtajā apsvērumā ir noteikts:
“[..] visās jomās jāapkarro darbības, kas kaitē [Eiropas] Kopienu finansiālajām interesēm;
“[..] lai efektīvi apkarotu krāpšanu, kas kaitē Kopienu finansiālajām interesēm, visās Kopienas politikas jomās jāievieš vienots tiesību normu kopums”.
- 4 Šīs regulas 1. pantā ir noteikts:
“1. Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzībai ar šo tiek pieņemti vispārīgi noteikumi par vienvēda pārbaudēm un administratīviem pasākumiem un sodiem, kas saistīti ar Kopienas tiesību pārkāpumiem.
2. “Pārkāpums” nozīmē Kopienas tiesību normas pārkāpumu, ko rada kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība, kas kaitē vai varētu kaitēt Kopienu budžetam vai to pārvaldītiem budžetiem: mazinot vai zaudējot ienākumus no Kopienu vārdā tieši izveidotajiem pašu resursiem vai veicot nepamatotus izdevumus.”
- 5 Minētās regulas 3. pantā ir noteikts:
“1. Lietas noilguma termiņš ir četri gadi no 1. panta 1. punktā minētā pārkāpuma izdarīšanas brīža. Nozaru noteikumos tomēr var paredzēt īsāku laiku, kas nevar būt mazāks par trim gadiem.
Ja pārkāpums ir nepārtraukts vai vairākkārtējs, noilguma termiņš sākas dienā, kad pārkāpums beidzies. Vairākgadu programmās noilguma termiņš visos gadījumos ir līdz programmas pilnīgai pabeigšanai.
Noilguma termiņu pārtrauc jebkuri kompetento iestāžu lēmumi, kas attiecas uz pārkāpumu izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kuri konkrētajām personām darīti zināmi. Noilguma termiņš pēc katra pārtraukuma atsākas.

Tomēr noilgums iestājas ne vēlāk kā dienā, kad pagājis laiks, kas divreiz ilgāks par noilguma termiņu un kurā kompetentās iestādes nav uzlikušas sodus, izņemot gadījumus, kad administratīvā lieta pārtraukta saskaņā ar 6. panta 1. punktu.

[..]

3. Dalībvalstis patur iespēju piemērot termiņus, kas ir ilgāki par attiecīgi 1. un 2. punktā paredzētajiem.”

Austrijas tiesības

6 *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* (Vispārējais civilkodekss), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “*ABGB*”), 1478. pantā “Noilguma termiņš – Vispārējie noteikumi” paredzētais noilguma termiņš par “vienkāršu tiesību neizmantošanu, kas pašas par sevi varēja tikt izmantotas” ir 30 gadi.

7 Atbilstoši *ABGB* 1489. pantam:

“Jebkura prasība par zaudējumu atlīdzību noilgst trīs gadu laikā no dienas, kad cietušais uzzina par zaudējumiem un to nodarītāja identitāti, neatkarīgi no tā, vai zaudējumi ir radušies līgumsaistību pārkāpuma dēļ vai nav saistīti ar līgumu. Ja cietušais nav zinājis par kaitējumu vai nodarītāja identitāti vai ja kaitējums radies viena vai vairāku noziedzīgu nodarījumu rezultātā, kurus var izdarīt tikai ar nodomu un par kuriem sods ir brīvības atņemšana uz laiku, kas ilgāks par vienu gadu, tiesības celt prasību izbeidzas tikai pēc 30 gadiem.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

8 Īstenojot *Österreichischer Programm für umweltgerechte Landwirtschaft* (Austrijas programma videi nekaitīgai lauksaimniecībai), ko līdzfinansē Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (2005. gada 20. septembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) (OV 2005, L 277, 1. lpp.) un ko pārvaldīja *Agrarmarkt Austria* (Austrijas Lauksaimniecības tirgu uzraudzības birojs, turpmāk tekstā – “*AMA*”), Austrijas Republika piedāvāja finansiālu atbalstu laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam. Šis atbalsts tika izmaksāts, pamatojoties uz privāto tiesību līgumiem, kas noslēgti starp šo dalībvalsti un minētā atbalsta pieprasītājiem, pamatojoties uz šo pēdējo uzņemtajām daudzgadu saistībām.

9 2013. gadā veiktajā pārbaudē pie GM, kas bija saņēmusi šādu atbalstu, *AMA* konstatēja atšķirību starp platībām, par kurām bija iesniegts atbalsta pieteikums, un platībām, par kurām faktiski bija tiesības pretendēt uz atbalstu. Līdz ar to *AMA* lūdza GM atmaksāt 2008.–2010. gadā un 2012.–2013. gadā piešķirtās prēmijas.

10 Nosūtījis GM revīzijas ziņojumu un divus paziņojumus par piedziņu, kas datēti attiecīgi ar 2014. gada 26. martu un 26. jūniju, kā arī atgādinājumus par samaksu attiecīgi 2015. gada 11. maijā un 12. novembrī, *AMA* 2015. gada 16. decembrī nosūtīja tai brīdinājuma vēstuli, pretējā gadījumā paredzot “kriminālvajāšanu”.

- 11 Tā kā GM neveica maksājumu, 2019. gada 26. aprīlī Austrijas Republika pirmās instances civillietu tiesā cēla prasību piespriet GM atmaksāt nepamatoti izmaksāto atbalstu un procentus, bet GM izvirzīja iebildi par šīs prasības noilgumu.
- 12 Šī tiesa tajā ierosinātā civilprocesa priekšmetu ierobežoja līdz jautājumam par to, vai attiecīgajai prasībai ir iestājies noilgums. Piemērojot Regulas Nr. 2988/95 3. pantu, tā konstatēja, ka šajā gadījumā četru gadu lietas noilguma termiņš, kas paredzēts šajā regulā, bija sācies 2014. gada 1. janvārī, bet tas tika pārtraukts tostarp ar maksājuma atgādinājumiem un brīdinājumiem 2015. gada 11. maijā, 12. novembrī un 16. decembrī, un ka līdz ar to šai prasībai nebija iestājies noilgums.
- 13 Tiesa, kurā GM iesniedza apelācijas sūdzību, nosprieda, ka Regula Nr. 2988/95 nav piemērojama un ka saskaņā ar *ABGB* 1489. pantu prasībai ir iestājies noilgums.
- 14 Tad Austrijas Republika par pēdējo minēto spriedumu iesniedza revīzijas sūdzību iesniedzējtiesā *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija), norādot, ka šajā lietā aplūkotajiem atmaksāšanas pieteikumiem esot jāpiemēro Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais četru gadu noilguma termiņš un ka šī sprieduma 10. punktā minētie maksājuma atgādinājumi esot jākvalificē kā “kompetentās iestādes akti, kuru mērķis ir pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšana” un kuru dēļ šis noilguma termiņš esot pārtraukts saskaņā ar šīs regulas 3. panta 1. punkta trešo daļu. Tādējādi prasībai par atmaksu neesot iestājies noilgums. Ja minētā regula nav piemērojama, būtu jāpiemēro *ABGB* 1478. pantā paredzētais 30 gadu noilguma termiņš.
- 15 GM apgalvo, ka Regula Nr. 2988/95 neesot piemērojama, jo tā attiecas tikai uz tiesībām, kuras jānodrošina ar “publisko tiesību līdzekļiem”. Taču attiecīgais atbalsts esot ticis izmaksāts, piemērojot privāttiesību līgumu, ko reglamentē valsts tiesības. Tā kā *ABGB* 1489. pantā paredzētais trīs gadu termiņš jau bija beidzies brīdī, kad tika celta prasība pirmajā instancē, tam bija iestājies noilgums. Pieņemot, ka šī regula ir piemērojama, prasība tomēr būtu noilgusi. Proti, maksājuma pieprasījumi un atgādinājumi nevarot tikt kvalificēti kā lēmumi, kas attiecas uz pārkāpumu izmeklēšanu vai iztiesāšanu minētās regulas 3. panta 1. punkta trešās daļas izpratnē.
- 16 Iesniedzējtiesa uzskata, ka tajā izskatāmā strīda risinājums ir atkarīgs no tā, vai Regulas Nr. 2988/95 3. pantā paredzētais četru gadu noilguma termiņš ir piemērojams, ja Eiropas Savienības līdzfinansētais atbalsts nav piešķirts ar “valsts varas administratīvu aktu”, un ka šī atbalsta atgūšanas procedūra tāpat ietilpst privāto tiesību piemērošanas jomā. Tā uzskata, ka tad, ja šī tiesību norma būtu piemērojama, GM nevarētu pamatoties uz trīs gadu noilguma termiņu, kas paredzēts *ABGB* 1489. pantā, tāpat kā Austrijas Republika nevarētu pamatoties uz 30 gadu noilguma termiņu, kurš paredzēts *ABGB* 1478. pantā, jo šis pēdējais termiņš neatbilst samērīguma principam.
- 17 Šajos apstākļos *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
  - “1) Vai Regulas [Nr. 2988/95] 3. pants ir tieši piemērojams prasījumiem, ar kuriem Austrijas Republika, izmantojot privāttiesību mehānismus, atgūst atbalstu, ko tā saskaņā ar līgumu ir piešķirusi atbalsta pieprasītājiem atbilstoši programmai, kura ir agrovides pasākums saskaņā ar Regulu [Nr. 1698/2005], jo atbalsta saņēmējs nav izpildījis līgumsaistības?

- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai Regulas [Nr. 2988/95] 3. panta 1. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka izmeklēšanas vai iztiesāšanas darbība, kas pārtrauc noilguma termiņu, tāda ir arī tad, ja pēc pirmā ārpustiesas atgūšanas prasījuma pieprasīšanas atbalsta piešķirējs atbalsta saņēmējam atkārtoti – un, ja nepieciešams, vairākkārt – pieprasa maksājumu un izsaka brīdinājumu ārpustiesas kārtībā, nevis ar savu atgūšanas prasījumu vēršas tiesā?
- 3) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzīga, vai valsts civiltiesībās paredzētā 30 gadu noilguma termiņa piemērošana pirmajā jautājumā minētajiem atgūšanas prasījumiem ir saderīga ar Savienības tiesībām, it īpaši ar samērīguma principu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo prejudiciālo jautājumu

- 18 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmā daļa jāinterpretē tādējādi, ka tajā paredzētais četru gadu noilguma termiņš ir tieši piemērojams Savienības līdzfinansēta atbalsta atmaksāšanas pieteikumam, ko reglamentē dalībvalsts privāttiesību normas.
- 19 Jāatgādina, ka, ņemot vērā regulas normu raksturu un funkciju Savienības tiesību avotu sistēmā, regulu noteikumiem parasti ir tūlītēja iedarbība valstu tiesību sistēmās un valsts iestādēm nav jāveic piemērošanas pasākumi (spriedumi, 2004. gada 24. jūnijs, *Handlbauer*, C-278/02, EU:C:2004:388, 25. punkts, kā arī 2022. gada 7. aprīlis, *IFAP*, C-447/20 un C-448/20, EU:C:2022:265, 88. punkts).
- 20 Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā lietām par pārkāpumiem ir noteikts vispārējs četru gadu noilguma termiņš, ko sāk skaitīt no pārkāpuma izdarīšanas datuma. Minētās regulas 1. panta 2. punktā jēdziens “pārkāpums” ir definēts kā “[Savienības] tiesību normas pārkāpum[s], ko rada kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība [darbība vai bezdarbība], kas kaitē vai varētu kaitēt [Savienības] budžetam [..]”.
- 21 Šī 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir arī precizēts, ka šis četru gadu noilguma termiņš ir piemērojams, ja nav “nozaru noteikumu”, proti, tādu noteikumu, kuri pieņemti Savienības, nevis valsts līmenī, paredzot “īsāku laiku, kas nedrīkst būt mazāks par trim gadiem” (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 29. janvāris, *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb u.c.*, no C-278/07 līdz C-280/07, EU:C:2009:38, 44. punkts, kā arī 2010. gada 22. decembris, *Corman*, C-131/10, EU:C:2010:825, 41. punkts).
- 22 Nekas šīs tiesību normas formulējumā nenorāda, ka tajā paredzētā četru gadu noilguma termiņa piemērošana būtu atkarīga no to instrumentu juridiskā rakstura, kurus valsts iestādes izmanto, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses un labotu atklātos pārkāpumus.
- 23 Turklāt tāda minētās tiesību normas interpretācija, saskaņā ar kuru Regulas Nr. 2988/95 piemērošana būtu atkarīga no instrumentu, ko valsts iestādes izmanto Savienības finanšu interešu aizsardzībai, juridiskā, publiskā vai privātā rakstura, ierobežotu šīs regulas lietderīgo iedarbību, kuras mērķis, kā būtībā noteikts tās trešajā un ceturtajā apsvērumā, ir visās jomās apkarot darbības, kas kaitē šīm finanšu interesēm, izveidojot vienotu sistēmu visās jomās, uz kurām attiecas Savienības politika.

- 24 No tā izriet, ka tad, ja nav “nozaru tiesiskā regulējuma”, minētās regulas 3. panta 1. punkta pirmā daļa jāinterpretē tādējādi, ka tajā paredzētais vispārējais četru gadu noilguma termiņš ir piemērojams pieteikumiem par atbalsta atmaksāšanu, kas ir iesniegti tādēļ, ka šī atbalsta saņēmējs nav izpildījis tam noteikto līgumisko pienākumu, un kas izraisa tādas Savienības tiesību normas pārkāpumu, kura kaitē vai varētu kaitēt Savienības vispārējam budžetam.
- 25 Šo interpretāciju apstiprina Regulas Nr. 2988/95 sistēma. Proti, 3. pants ir ietverts šīs regulas pirmajā sadaļā “Vispārēji principi”, nevis minētās regulas II sadaļā, kas konkrēti attiecas uz “Administratīviem pasākumiem un sodiem”.
- 26 Ievērojot iepriekš minētos pamatus, uz pirmo jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmā daļa jāinterpretē tādējādi, ka tajā paredzētais četru gadu noilguma termiņš ir tieši piemērojams Savienības līdzfinansēta atbalsta atmaksāšanas pieteikumam, ko reglamentē dalībvalsts privāttiesību normas.

Par trešo prejudiciālo jautājumu

- 27 Ar trešo jautājumu, kas jāizskata kā otrs, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai samērīguma princips jāinterpretē tādējādi, ka tas, pamatojoties uz Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu, pieteikumiem par Savienības līdzfinansētā atbalsta atmaksāšanu liedz piemērot 30 gadu noilguma termiņu, kas ieviests ar dalībvalsts privāttiesību normu.
- 28 Saskaņā ar šīs regulas 3. panta 3. punktu dalībvalstis patur tiesības noteikt ilgākus noilguma termiņus nekā minētā panta 1. punktā paredzētais minimālais četru gadu termiņš. Proti, Savienības likumdevējs nav vēlējis vienādot piemērojamos termiņus šajā jomā, un līdz ar to Regulas Nr. 2988/95 stāšanās spēkā dēļ dalībvalstīm nevar būt pienākums saīsināt līdz četriem gadiem noilguma termiņus, kurus tās iepriekš ir piemērojušas, ja nav Savienības tiesību normu šajā jomā. Lai gan dalībvalstīm ir plaša rīcības brīvība ilgāku noilguma termiņu noteikšanā, ko tās piemēro tādu pārkāpumu gadījumā, ar kuriem ir nodarīts kaitējums Savienības finanšu interesēm (spriedums, 2014. gada 17. septembris, *Cruz & Companhia*, C-341/13, EU:C:2014:2230, 54. un 55. punkts), šādiem termiņiem tomēr ir jāatbilst Savienības tiesību vispārējiem principiem, tostarp samērīguma principam (šajā ziņā skat. spriedumu, 2017. gada 2. marts, *Glencore Céréales France*, C-584/15, EU:C:2017:160, 72. punkts).
- 29 Saskaņā ar šo principu šāds termiņš nedrīkst pārsniegt to, kas nepieciešams, lai sasniegtu Savienības finanšu interešu aizsardzības mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 17. marts, *AJD Tuna*, C-221/09, EU:C:2011:153, 79. punkts; 2011. gada 5. maijs, *Ze Fu Fleischhandel* un *Vion Trading*, C-201/10 un C-202/10, EU:C:2011:282, 38. punkts, kā arī 2022. gada 7. aprīlis, *IFAP*, C-447/20 un C-448/20, EU:C:2022:265, 116. punkts).
- 30 Tiesa ir nospriedusi, ka, lai sasniegtu mērķi aizsargāt Savienības finanšu intereses, desmit gadu noilguma termiņa piemērošana, kas izriet no valsts privāttiesību normas, nav pretrunā samērīguma principam. Tomēr, ņemot vērā šo mērķi, attiecībā uz kuru Regulā Nr. 2988/95 ir noteikts četru gadu noilguma termiņš, lai valsts iestādēm ļautu izmeklēt pārkāpumu, kas apdraud tās finanšu intereses un var izraisīt nepamatoti saņemta labuma atgūšanu, šķiet, ka 30 gadu noilguma termiņa paredzēšana minētajām iestādēm pārsniedz rūpīgai iestādei nepieciešamo (skat. spriedumu, 2014. gada 17. septembris, *Cruz & Companhia*, C-341/13, EU:C:2014:2230, 60. un 61. punkts).

- 31 Proti, dalībvalstīm saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu ir pienākums ievērot vispārēju rūpību, un tas nozīmē, ka jāveic pasākumi, lai ātri novērstu pārkāpumus, un valsts administrācijai ir noteikts pienākums pārbaudīt tās veikto Savienības budžeta maksājumu pareizību. Šādos apstākļos, atzīstot dalībvalstu iespēju attiecīgajai iestādei piešķirt daudz ilgāku rīcības laiku nekā Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais, zināmā veidā tiktu iekustināts valsts iestāžu kūtrums izmeklēt “pārkāpumus” Regulas Nr. 2988/95 1. panta 2. punkta izpratnē, vienlaicīgi saimnieciskās darbības subjektus uz ilgu laiku pakļaujot, pirmkārt, tiesiskajai nenoteiktībai un, otrkārt, riskam, pēc šāda perioda beigām vairs nespēt pierādīt, ka attiecīgās darbības bijušas likumīgas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 17. septembris, *Cruz & Companhia*, C-341/13, EU:C:2014:2230, 62. punkts).
- 32 No tā izriet, ka tad, ja vispārējo tiesību noilguma termiņa piemērošana nepamatoti saņemta atbalsta atgūšanai izrādās nesamērīga, ņemot vērā Savienības finanšu interešu aizsardzības mērķi, šāda tiesību norma nav jāpiemēro un ir piemērojams Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais vispārīgais noilguma termiņš (šajā ziņā skat. spriedumu, 2011. gada 5. maijs, *Ze Fu Fleischhandel un Vion Trading*, C-201/10 un C-202/10, EU:C:2011:282, 51. punkts).
- 33 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz trešo jautājumu jāatbild, ka samērīguma princips jāinterpretē tādējādi, ka, pamatojoties uz Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu, tas liedz Savienības līdzfinansēta atbalsta atmaksāšanas pieteikumiem piemērot 30 gadu noilguma termiņu, kas ieviests ar dalībvalsts privāttiesību normu.

Par otro prejudiciālo jautājumu

- 34 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešā daļa jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “lēmums, kas attiecas uz pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu”, ko pieņēmusi kompetentā iestāde, kas darīts zināms attiecīgajai personai un kas pārtrauc “lietas noilgumu”, ietver ārpusstiesas dokumentus, piemēram, revīzijas ziņojumu, paziņojumu par piedziņu, atgādinājumu par samaksu vai brīdinājumu.
- 35 Saskaņā ar šo normu noilguma termiņu var pārtraukt jebkuri kompetento iestāžu lēmumi, kas attiecas uz pārkāpumu izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kas konkrētajām personām darīti zināmi.
- 36 Jānorāda, ka šajā tiesību normā nav paredzēts atšķirīgs tiesiskais regulējums atkarībā no tā, vai kompetentā iestāde dokumentus pieņem tiesvedībā vai ārpusstiesas procesā.
- 37 Turklāt, pieņemot Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmo daļu, Savienības likumdevējs tomēr ir ieviesis vispārēju noilguma normu, ar kuru tas paredzēja, no vienas puses, noteikt minimālu visās dalībvalstīs piemērotu termiņu un, no otras puses, liegt iespēju piedzīt nepamatoti saņemtus Savienības budžeta maksājumus, ja ir pagājis četru gadu termiņš pēc to pārkāpumu izdarīšanas, kas saistīti ar strīdīgo maksājumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 17. septembris, *Cruz & Companhia*, C-341/13, EU:C:2014:2230, 49. punkts, kā arī 2019. gada 3. oktobris, *Westphal*, C-378/18, EU:C:2019:832, 28. punkts).
- 38 Tādējādi šāda noilguma termiņa mērķis ir nodrošināt tiesisko drošību. Šī funkcija tiktu apšaubīta, ja šo termiņu varētu pārtraukt jebkurš vispārējs valsts administrācijas pārbaudes akts, kas nav saistīts ar aizdomām par pārkāpumiem, kuri skar pietiekami precīzi noteiktas darbības (šajā ziņā skat. spriedumus, 2004. gada 24. jūnijā, *Handlbauer*, C-278/02, EU:C:2004:388, 40. punkts, kā arī 2015. gada 11. jūnijs, *Pfeifer & Langen*, C-52/14, EU:C:2015:381, 41. punkts).

- 39 No tā izriet, ka, lai šādu lēmumu varētu kvalificēt kā lēmumu, kas attiecas uz izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kas var pārtraukt lietas noilgumu Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešās daļas izpratnē, tajā ir pietiekami precīzi jāapraksta darbības, uz kurām attiecas aizdomas par pārkāpumu. Ar šo precizitātes prasību tomēr netiek prasīts, lai minētajā lēmumā būtu minēta iespēja par īpaša administratīvā soda vai pasākuma noteikšanu (spriedums, 2015. gada 11. jūnijs, *Pfeifer & Langen*, C-52/14, EU:C:2015:381, 43. punkts).
- 40 Tādējādi kompetentās iestādes nosūtīts ziņojums, kurā uzsvērts pārkāpums, kurā atbalsta saņēmējs ir piedalījies saistībā ar noteiktu darbību, un kurā tam ir pieprasīta papildu informācija par šo darbību vai tam tiek piemērots sods par minēto darbību, ir pietiekami precīzs lēmums, kas attiecas uz pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu, un tāad tas var pārtraukt lietas noilguma termiņu Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešās daļas izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumus, 2011. gada 21. decembris, *Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre*, C-465/10, EU:C:2011:867, 61. punkts, kā arī 2015. gada 11. jūnijs, *Pfeifer & Langen*, C-52/14, EU:C:2015:381, 42. punkts).
- 41 Tāpat vēstule, ar kuru tā informē ELFLA līdzfinansēta atbalsta saņēmēju par šī atbalsta nelikumīgo raksturu, arī var pārtraukt šīs regulas 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzēto lietas noilguma termiņu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 5. marts, *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, 24. un 127. punkts).
- 42 Iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai pamatlietā aplūkotajos ārpusstiesas dokumentos pietiekami precīzi aprakstīti darījumi, uz kuriem attiecas aizdomas par pārkāpumiem un kuri tādējādi ietilpst minētās regulas 3. panta 1. punkta trešajā daļā paredzētajā jēdzienā “lēmums, kas attiecas uz pārkāpumu izmeklēšanu vai iztiesāšanu” (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 11. jūnijs, *Pfeifer & Langen*, C-52/14, EU:C:2015:381, 46. un 47. punkts).
- 43 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešā daļa jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “lēmums, kas attiecas uz pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu”, ko pieņēmusi kompetentā iestāde, kas darīts zināms konkrētajai personai un kas pārtrauc “lietas noilgumu”, ietver ārpusstiesas dokumentus, piemēram, revīzijas ziņojumu, paziņojumu par piedziņu, atgādinājumu par samaksu vai brīdinājumu, ciktāl šie dokumenti ļauj to adresātam pietiekami precīzi uzzināt par darījumiem, uz kuriem attiecas aizdomas par pārkāpumiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 44 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

1) Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību 3. panta 1. punkta pirmā daļa

jāinterpretē tādējādi, ka

tajā paredzētais četru gadu noilguma termiņš ir tieši piemērojams Eiropas Savienības līdzfinansēta atbalsta atmaksāšanas pieteikumam, ko reglamentē dalībvalsts privāttiesību normas.

2) Samērīguma princips jāinterpretē tādējādi, ka,

pamatojoties uz Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu, tas liedz Eiropas Savienības līdzfinansēta atbalsta atmaksāšanas pieteikumiem piemērot 30 gadu noilguma termiņu, kas ieviests ar dalībvalsts privāttiesību normu.

3) Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešā daļa

jāinterpretē tādējādi, ka

jēdziens “lēmums, kas attiecas uz pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu”, ko pieņēmusi kompetentā iestāde, kas darīts zināms konkrētajai personai un kas pārtrauc “lietas noilgumu”, ietver ārpustiesas dokumentus, piemēram, revīzijas ziņojumu, paziņojumu par piedziņu, atgādinājumu par samaksu vai brīdinājumu, ciktāl šie dokumenti ļauj to adresātam pietiekami precīzi uzzināt par darījumiem, uz kuriem attiecas aizdomas par pārkāpumiem.

[Paraksti]